

Dějiny matematiky
středa 15.2.2011 od 11h30 v T212

L'ubomíra Balková
KM FJFI ČVUT v Praze

Paul Erdős - Muž, který miloval čísla

Abstrakt: Paul Erdős (1913 - 1996) se věnoval kombinatorice, teorii grafů a teorii čísel. Zajímal je problémy, které se dají lehce formulovat, ale jsou jen obtížně řešitelné. Například už v 18 letech dokázal elegantně tzv. Bertrandovu hypotézu, že mezi každým přirozeným číslem n a jeho dvojnásobkem $2n$ leží nějaké prvočíslo. Čebyšev sice toto tvrzení dokázal již v roce 1850, ale Erdősův důkaz byl elementárnější a krásnější. Erdős tvrdil, že existuje Kniha, ve které jsou jen ty nejhezčí důkazy. Opravdoví matematici jsou ti, jejichž důkazy se podobají důkazům z Knihy. On takové opravdové matematiky vyhledával. Cestoval bez ustání po světě, nečekaně klepal na dveře svých kolegů, aby jim sdělil: „Má mysl je otevřená.“ a aby se s nimi pustil do řešení některého z problémů, které „šil svým kolegům přímo na míru“. Že měl opravdu mnoho spolupracovníků, potvrzuje počet článků, které z této spolupráce vzešly. Erdős jich má na kontě kolem 1500 s asi 500 spoluautory. Není divu, že bylo definováno Erdősovo číslo:

- Erdős sám má číslo 0
- Ti, kdo napsali článek s Erdősem, mají číslo 1
- Ti, kdo publikovali článek s nějakým spoluautorem Erdőse, mají číslo 2 atd.

Literatura:

- Csicsery G.-P. *N Is a Number: A Portrait of Paul Erdős*. DVD, Springer, Berlin, 1999.
- Hoffman P. *The Man Who Loved Only Numbers*. The Story of Paul Erdős and the Search for Mathematical Truth. Hyperion, New York, 1998.
- Schechter B. *My brain is open: The mathematical journeys of Paul Erdős*. Simon & Schuster, New York, 2000.